

KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Klaipėdos miesto savivaldybės tarybai

AUDITO IŠVADA

DĖL KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS SKOLINIMOSI GALIMYBIŲ

2024-03-22 Nr. KAT16-1

Klaipėda

Nuomonė dėl Klaipėdos miesto savivaldybės skolinimosi galimybių

Mes atlikome¹ Klaipėdos miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) galimybės imti ilgalaikę 4.424,0 tūkst. Eur paskolą investicijų projektams finansuoti teisėtumo vertinimą².

Mūsų nuomone, Savivaldybei paėmus 4.424,0 tūkst. Eur paskolą investicijų projektams finansuoti nebus viršyti Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme nustatyti skolos ir skolinimosi limitai.

Pagrindas pareikšti nuomonę dėl Klaipėdos miesto savivaldybės skolinimosi galimybių

Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba įvertino Savivaldybės skolą, skolinimosi limitus ir galimybę imti ilgalaikę ne ilgesniam kaip 5 metų terminui 4.424,0 tūkst. Eur paskolą investicijų projektams, nurodytiems Klaipėdos miesto savivaldybės 2024-2026 metų strateginiame veiklos plane³, įgyvendinti. Skolintomis lėšomis 2023 m. planuojama finansuoti 4 investicijų projektus⁴:

¹ Klaipėdos miesto savivaldybės meras 2024-02-23 raštu Nr. (4.28E)-R2-527 kreipėsi į Klaipėdos miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnybą prašydamas pateikti išvadą dėl ilgalaikės 4.424,0 tūkst. Eur paskolos ėmimo investicijų projektams finansuoti.

² Vertintas Savivaldybės skolinimosi atitikimas imperatyvioms teisės aktų normoms (privalomiems reikalavimams).

³ Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2024-02-13 sprendimas Nr. T2-32 „Dėl Klaipėdos miesto savivaldybės 2024–2026 strateginio veiklos plano patvirtinimo“.

⁴ Duomenys apie projektus pagal Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Finansų skyriaus pateiktą informaciją.

- Skvero ties prekybos centru „Maxima“ (Šilutės pl. 40A) ir pėsčiųjų ir dviračių tako nuo Šilutės pl. iki Taikos pr. atnaujinimas – 1.000,0 tūkst. Eur (projekto vertė – 3.054,5 tūkst. Eur, įgyvendinimo laikotarpis 2020-2024 m., apmokėta iki 2023-12-31 – 1.676,0 tūkst. Eur);
- Sportininkų gatvės šaligatvių kapitalinis remontas – 721,4 tūkst. Eur (projekto vertė – 736,2 tūkst. Eur, projekto trukmė 2023-2025 m., apmokėta iki 2023-12-31 – 14,7 tūkst. Eur);
- Klaipėdos Hermano Zudermano gimnazijos pastato rekonstrukcija – 1.202,6 tūkst. Eur (projekto vertė 7.182,5 tūkst. Eur, projekto trukmė 2022-2025 m., apmokėta iki 2023-12-31 – 72,3 tūkst. Eur);
- Klaipėdos pilies ir bastionų komplekso restauravimas ir atgaivinimas (II etapas, pilies didžiojo bokšto atkūrimas) – 1.500,0 tūkst. Eur (projekto vertė 3.803,1 tūkst. Eur, projekto trukmė 2019-2024 m., apmokėta iki 2023-12-31 – 1.557,5 tūkst. Eur).

Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme⁵ (toliau – Įstatymas) yra numatyti savivaldybių skolos, skolinimosi limitų dydžiai 2024 metams. Rodiklis, pagal kurį skaičiuojami skolinimosi ir skolos limitai – Lietuvos Respublikos 2024 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo⁶ (toliau Rodiklių įstatymas) 5 priede nurodytos prognozuojamos Savivaldybės biudžeto pajamos – 171.554,0 tūkst. Eur ir 2023 metų savivaldybės biudžeto gautų pajamų, išskyrus pajamas iš gyventojų pajamų mokesčio ir dotacijų (valstybės biudžeto bei Europos sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos), suma – 43.541,3 tūkst. Eur. Savivaldybės skola (pagal įsipareigojamuosius skolos dokumentus, įskaitant paskolos, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, bet neapsiribojant jomis) 2024 metais negali viršyti 60 procentų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų ir 2023 metų savivaldybės biudžeto gautų pajamų, išskyrus pajamas iš gyventojų pajamų mokesčio ir dotacijų (valstybės biudžeto bei Europos sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos), sumos, t. y. 129.057,2 tūkst. Eur.

Savivaldybės prisiimti, bet dar neįvykdyti įsipareigojimai grąžinti kreditoriams lėšas pagal visus įsipareigojamuosius dokumentus 2023.12.31 buvo 12.879,9 tūkst. Eur,⁷ kas sudarė 6 proc. (limitas 60 proc.) Rodiklių įstatymo 5 priede nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų ir 2023 metų

⁵ LR fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas, 2014-11-06 Nr. XII-1289 (2022-12-23 įstatymo Nr. XIV-176 redakcija), 4 str. 6 ir 7 d.

⁶ LR 2024 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2023-12-05 Nr. XIV-2297.

⁷ Pagal KMSA pateiktą informaciją ir KMSA ir išdo apskaitos duomenis. Į pateiktą savivaldybės finansinių įsipareigojimų sumą (12.879,7 tūkst. Eur) nėra įtraukta paskolų suma, kurias savivaldybė yra prisiėmusi pagal Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programą, kurių apskaita yra perduota VŠĮ „Klaipėdos butai“ (2024-03-21 mero raštas Nr. (4.28E)-R2-769) ir kurios turi būti traukiamos skaičiuojant skolos ir skolinimosi limitus. Savivaldybė nepateikė tarnybai šių įsipareigojimų likučio 2023-12-31; 2022-03-31 duomenimis minėtų finansinių įsipareigojimų suma buvo 1.672,6 tūkst. Eur, dėl jų 2022 m. finansinio audito metu teiktos rekomendacijos, tačiau jos iki šiol nėra tinkamai įgyvendintos. Atsižvelgiant į tai, kad savivaldybės skola (įskaitant planuojamą kreditą) sudarytų tik 8 proc., kai limitas yra 60 proc., esminės įtakos skolinimosi galimybėms šie neįtraukti įsipareigojimai neturi.

savivaldybės biudžeto gautų pajamų, išskyrus pajamas iš gyventojų pajamų mokesčio ir dotacijų (valstybės biudžeto bei Europos sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos). Savivaldybei 2024 metais paėmus 4.424,0 tūkst. Eur ilgalaikę paskolą investicijų projektams finansuoti, Savivaldybės skola sudarytų 17.303,9 tūkst. Eur (12.879,9+4.424,0) arba 8 proc. (limitas 60 proc.) Rodiklių įstatymo 5 priede nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų ir 2023 metų savivaldybės biudžeto gautų pajamų, išskyrus pajamas iš gyventojų pajamų mokesčio ir dotacijų (valstybės biudžeto bei Europos sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos).

Savivaldybių skolinimasis anksčiau paimtoms paskoloms grąžinti 2024 m. nėra ribojamas⁸. Savivaldybė pagal pasirašytas paskolų sutartis 2024 m. planuoja grąžinti 4.424,0 tūkst. Eur paskolų⁹ ir tokią pat sumą (4.424,0 tūkst. Eur) planuoja imti ilgalaikę paskolą.

Auditą atlikome pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus¹⁰. Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už auditą“. Esame nepriklausomi nuo audituojamo subjekto pagal Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos tarnybinės etikos kodeksą ir įvykdėme kitus šiame kodekse nustatytus etikos reikalavimus.

Mes manome, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami pagrįsti mūsų nuomonę dėl Klaipėdos miesto savivaldybės skolinimosi galimybių.

Klaipėdos miesto savivaldybės atsakomybė už skolinių įsipareigojimų prisiėmimą

Savivaldybės taryba priima sprendimus dėl Savivaldybės prisiimamų įsipareigojimų pagal paskolų sutartis, laikantis Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme numatytų ir Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytų skolos, skolinimosi bei garantijų limitų ir gavus Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos išvadą.

Savivaldybė, laikydamosi Seimo patvirtintų skolos, skolinimosi ir garantijų limitų, Vyriausybės nustatyta tvarka¹¹ gali imti kreditorių ilgalaikes (kurių trukmė ilgesnė kaip vieni metai ir grąžinimo terminas ne tais pačiais biudžetiniais metais) paskolas investicijų projektams finansuoti ir ankstesniems skoliniam

⁸ LR biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (2003-12-23 įstatymo Nr. IX-1946 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 10 str. 1 d. 1 p. ir LR Vyriausybės 2004-03-26 nutarimu Nr. 345 (2012-03-21 redakcija, su vėlesniais pakeitimais) patvirtintų Savivaldybių skolinimosi taisyklių 4.2. p.

⁹ KMS tarybos 2024-02-13 sprendimu Nr. T2-33 „Dėl Klaipėdos miesto savivaldybės 2024 metų biudžeto patvirtinimo“.

¹⁰ 4000-asis TAAIS „Atitikties audito standartas“, prieiga per internetą: <http://www.vkontrole.lt/page.aspx?id=350>.

¹¹ LR biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais), 10 str. 1 d. 1 p.

įsipareigojimams vykdyti. Pagal Vyriausybės patvirtintų Savivaldybių skolinimosi taisyklių 4 p.¹² reikalavimus Savivaldybė turi įvertinti, ar priimdama skolinius įsipareigojimus neviršys Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme nustatytų:

- savivaldybės skolos limitu, į kurį įskaitomi visi Savivaldybės priimti, bet dar neįvykdyti įsipareigojimai grąžinti kreditoriams lėšas pagal paskolų, finansinės nuomos (lizingo), veiklos nuomos sutartis bei kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus;
- savivaldybės metinio grynojo skolinimosi limitu, į kurį įskaitomas einamaisiais biudžetiniais metais savivaldybės skolinantis priimtų ir įvykdytų minėtų įsipareigojimų sumų skirtumas biudžetinių metų pabaigoje.

Savivaldybė yra atsakinga už Savivaldybės vardu priimtų paskolų naudojimą pagal Savivaldybės tarybos nurodytą paskirtį teisės aktų nustatyta tvarka.

Auditoriaus atsakomybė už auditą

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, kad Savivaldybei paėmus 4.424,0 tūkst. Eur paskolą investicijų projektams finansuoti nebus viršyti Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme nustatyti skolos ir skolinimosi limitai. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, o ne garantija, kad reikšmingą pažeidimą, jeigu jis yra, visada galima nustatyti per auditą, kuris atliekamas pagal Valstybinio audito reikalavimus ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus.

Atlikdami auditą pagal Valstybinio audito reikalavimus ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus, viso audito metu mes priimame profesinius sprendimus ir laikomės profesinio skepticizmo principo. Mes taip pat:

- nustatome ir įvertiname reikšmingos neatitikties dėl apgaulės arba klaidų riziką, suplanuojame ir atliekame procedūras kaip atsaką į tokią riziką ir surenkame pakankamų tinkamų audito įrodymų mūsų nuomonei pagrįsti; su apgaule susijusių neteisėtų veiksmų nepastebėjimo rizika yra didesnė už riziką nepastebėti neteisėtų veiksmų, įvykusių dėl klaidos, nes apgaulė gali apimti organizuotas schemas, skirtas nuslėpti apgaulę, tyčinį operacijų neregistravimą arba tyčinį klaidinančios informacijos pateikimą auditoriui;

¹² LR Vyriausybės 2004-03-26 nutarimas Nr. 345 „Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“ (2012-03-21 redakcija, su vėlesniais pakeitimais).

- vertiname su auditu susijusią vidaus kontrolę, kad galėtume suplanuoti konkrečiomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, o ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie subjekto vidaus kontrolės efektyvumą.

Mes, be visų kitų dalykų, informuojame už valdymą atsakingus asmenis dėl audito apimties ir atlikimo laiko bei reikšmingų audito pastebėjimų, įskaitant svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatome audito metu.

Savivaldybės kontrolierė

Daiva Čeporiūtė